

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman sa avstro-ogerske dežele sa vse leto 15 gl., sa pol leta 8 gl., sa četrt leta 4 gl., sa jeden mesec 1 gl. 40 kr. Za Ljubljano bres pošiljanja na dom sa vse leto 13 gl., sa četrt leta 3 gl. 30 kr., sa jeden mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravníštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Et tu, mi Brute?!

(Dopis.)

I.

Ta klasični vsklik prišel mi je na misel, ko sem prečital uvodni članek celovskega „Mira“ z dne 28. m. m. Misli in želje, katere se v omenjenem članku razvijajo in proglašajo kot volja narodova, niso več nove. Vkljub temu pa sem se namenil v naslednjih vrsticah baviti se z njimi nekoliko natančneje, in sicer prvič zato, ker se cvetka, po svojemu izvoru več ali manj ptujka, skuša na razne umetne načine presaditi na naša slovenska tla, drugič pa, ker ima pri nas že precejšnih zagovornikov in gojiteljev na jedni strani, na drugi pa morda še več gorečih nasprotnikov.

Od kar se je začel probujati naš narod, vselej in povsod se je zahtevalo šol kot prvega in najboljšega sredstva v dosegu stavljenega si smotra. A ni se zahtevalo samo ustanovitve novih, temveč tudi razširjenja že obstoječih, svoji nalogi ne več zadoščajočih šol. Te terjatve slovenskih rodoljubov vlečejo se liki rudeča nit po vsi naši zgodovini minolega polstoletja, ne da bi se bile povsod in v vsakem oziru tudi izpolnile. Še dandanes, ko stojimo na pragu dvajsetega veka, bijemo Slovenci baš na polju šolstva, v prvi vrsti ljudskega, tako hude boje, kakor da živimo v kaki neomikani državi, ali da se nahajamo v dobi fevdalnega gospodstva nemških vitezov. Posledice našega turobnega šolskega položaja občuti pač naš narod najbolj, ne da bi se vedno zavedal, od kod izvira pglavitni vzrok njegovega slabega stanja na narodnem, političnem in gospodarskem polju.

Čisto drugo sliko pa dobimo, ako se ozremo na naše nemške sodržavljane, katerim ni ostala nobena želja neizpolnjena, in za katere ni bila nobena žrtev prevelika, kadar se je šlo za sredstva omike in izobrazbe, kadar se jih je hotelo politično na prvo mesto postaviti in jih obdarovati z vsemi mogočimi sredstvi v povzdigo njih gmetnega položaja.

Nemci, osigurani na vse strani, postali

so izbirčni in oholi. Ni se jim bilo treba boriti šele za obstoi, temveč za to, kdo izmed njih postane prvi, kdo naj uživa sad, katerega so si pridelali s pomočjo vedno jim naklonjene vlade. V njih se je razvilo strankarstvo, ki se je dokopalo celo v one svete kraje, kjer ne bi smeli niti tega zla poznati, prerilo se je celo v šole. Šolstvo smatrajo nekateri častihlepneži za svojo izključno doméno in je zlorabljajo v svoje, često ostudne namene. Žal, da si je to nemško strankarstvo v vsi svoji pretiranosti osvojilo tudi pri nas duhove nekaterih narodnih voditeljev. Ne da se tajiti, da ima strankarstvo mnogo solčnih stranij, dokler ne prekorači mej dostojnosti, dokler se ne zadirja v svoji slepoti v obče priznane življenjske koristi naroda, kar se le prepogosto dandanes opaža.

Recimo, ta ali ona nemška stranka hodi kriva pota, podira, kar so sezidali njeni predniki in vprašajmo se, ali se ne da danes ali jutri zopet vse popraviti pri narodu in s pomočjo naroda, ki je na tako visoki kulturni stopinji in ima vedno za seboj vlado in njene organe.

Nemci si lahko privoščijo različne „športe“ in zavajajo ljudstvo na svoja strankarska pota; vse drugače pa je pri nas revnih in stiskanih Slovincih, ki si moramo vsako najmanjšo drobtinico krvavo priboriti in zanjo tlačaniti, kakor rōbi.

Vsled tega neugodnega položaja pa bi bilo skrajno frivolno, ako bi zgolj iz strankarskih in osebnih vzrokov izpustili iz rok to, kar so nam naši predniki po dolgotrajnih borbah pridobili, dobro vedoč, da nam more v danem položaju prej koristiti nego škodovati; nespametno bi bilo istovetiti naše razmere z nižjeavstrijskimi, solnograškimi in gornještajerskimi; javni funkcijonarji, ki bi hoteli vse naše potrebe in zahteve priprojevati po nemškem kopitu, pokazali bi se prave politične otroke.

„Mir“, oziroma pisec uvodnega članka z dne 28. svečana, zdi se mi jeden izmed tistih gojiteljev nemških teženj na slovenskih tleh, ki prinese baje našemu ljudstvu svoj blagoslov v polni meri; „Mir“ se za-

vzema za tisto sredstvo, katerega se naj i naši voditelji ljudstva poprimejo, da store čim prej kaj narodu v korist; „Mir“ nam priporoča s pravo apostolsko gorečnostjo znižanje ljudskega šolstva; po njegovih nazorih je baje to nemško strankarsko orožje jedina dosežna rešitev trpinčenega slovenskega naroda.

O, ti ljubi Bog! Zakaj nam nisi poprej poslal te rešilne misli? Zakaj si nas pustil toliko časa biti tako hude boje za vzgojo naše mladine, zakaj nam je srce tako bolešno utripalo, videč venečo vejo slovenskega debla na Koroškem, ko vedo varuhi naše lastnine tam sami za tako korenito zdravilo?!

Kot Slovenci, katere nas kaj radi ob steno pritiskajo, moramo biti pač hvaležni za vsak nasvet, s čigar pomočjo se nam je lažje in hitreje dokopati do boljše bodočnosti. A biti nam je poleg tega zelo opreznim, kajti skušnjava nas uči, da ni vse zlato, kar se sveti, posebno pa je sumljivo, ako se nam brez potrebe in nepričakovano tako nujno priporoča in vsiljuje. Quidquid id est, timeo Danaos, et dona ferentes, veljaj glede vsega, kar pride od Nemcev.

In to stališče zavzemajmo tudi pri razmotrivanju vprašanja, jeli res koristno in potrebno znižati sedanje osemletno šolanje na sedem ali celo šest let.

V Ljubljani, 7. marca.

Čehi in vlada.

Namenu vlade, urediti jezikovne razmere na Češkem s § 14., se protivijo „Nar. Listy“ z vso odločnostjo. Novega jezikovnega zakona na podlagi § 14 ne sprejmemo nikdar, ker je nemogoč in nedopusten. Čehi in Poljaki stoje na stališču, da parlament ni upravičen določati kaj v jezikovnem vprašanju, in bo vlada s svojim postopanjem razmerje do desnice porušila. Zaključenih nemških teritorijev, kjer bi morali Čehi iskati svoje pravo le s tolmači, Čehi ne dovolijo nikdar. Škodljivih zakonov vlada ne sme delati. „Hlas Naroda“ piše v istem smislu. Čehi so sprav-

ljubni, a tlačiti svojih pravic in poniževati svojega jezika ne dovolijo nikdar.

Nemški program.

O skupnem programu nemških avstrijskih strank se poroča: Dogotovljeni so referati za Moravsko, Češko in Kranjsko. Manjkajo pa še referati za Gorenje in Nižje-Avstrijsko, Štajersko, Šlezijo, Solnograško in Koroško. Ko bodo gotovi vsi referati, bo dr. Funke, kot predsednik konference klubnih načelnikov, sklical referente na Dunaj, da predlože svoje izdelke za posamezne kronovine. Klubni načelniki napravijo iz teh referatov skupni državni program in posamezne deželne programe.

Nemški uradni jezik v Dalmaciji.

Dalmatinski deželni zbor je izrekel v seji 2. t. m. svoje obžalovanje, da se rabi nemščina kot uradni jezik v Dalmaciji. „Narodni List“ piše: 2. t. m. je ves deželni zbor kot jeden mož protestiral, da se nemščina vedno bolj vsiljuje v dalmatinske urade, ter zajedno posredno zahteval, da postane hrvaščina izključni uradni jezik. To je čin zgodovinske važnosti in izredne politične pomembnosti, o kateri naj germanizatorska vlada resnobno premišljuje. Predlog je stavil dr. Klaić imenom hrvatske narodne stranke, glasovale pa so zanj poleg te tudi stranka prava, srbska stranka in italijanska stranka. Da so glasovali tudi Italijani za predlog, nas prav posebno veseli, saj so bili prvič pravični hrvaščini kot uradnemu jeziku. Ako ostanejo Italijani še posebej na tem stališču, potem bodo naši notranji boji kmalu prenehali, in preverili se bodo Italijani, da bode to tudi njihovi kulturi le na korist. Vladi pa kličemo: „Discite moniti!“

Novi predsednik francoskega senata.

Na mesto Loubeta je bil izvoljen v ožji volitvi predsednikom senata senator Fallieres, ki je 58 let star ter je že od l. 1890 člen senata. Fallieres je bil že osemkrat minister in l. 1883 je kot ministerski predsednik zagovarjal zakone, ki prepovedujejo kraljevskim princem prebivati na Francoskem. Fallieres je odločen repu-

LISTEK.

Madonna della Rocca.

Povest. — Spisal Rikard Voss.

IV.

(Dalje.)

In prišli so: senatorji in tujci. Stopili so iz hiše, ljudstvo se jim je umaknilo, in duhovni gospod je pričel z resnim glasom: „Dragi sosedje in ljubi meščani! Saj morate vender le znati o tem, — namreč Cencio Leste misli, da morate vedeti — torej čujte: Ti trije pošteni tujci so došli daleč sem iz svoje domovine v Rocco, kaj pravite čemu? Tega si ne morete misliti, in ker morate to vender vedeti, kakor pravi Cencio Leste, zato vam to povem: ti trije pošteni tujci so prišli sem v Rocco — gotovo nimate nič proti temu, — da odkupijo našo madonno della Rocca. In zdaj ne bodite tepci, in nikdo naj se ne drzne ugovarjati, kajti plačati nam hočejo za našo madonno celih 3000 skudov; čujte, celih 3000 skudov!“

To je bilo vznemirjenja! Dotlej jim je bilo že sto skudov velikanska svota; kaj mora šele biti tritisoč skudov! Nobenemu Ročanu se še ni kdaj sanjalo o tisoču skudov, in zdaj jih naj dobe kar tritisoč! Kaj

poreko k temu sosedje v Tivoliju in Zagaroliju, v Palestrini in Genazzanu? Tritisoč skudov! Nobenemu Ročanu ne bo treba sploh kdaj v življenju še kaj delati, vsak Ročan bo mogel odslej vsak dan piti vino, jesti „mineštvo“ in oljnato juho, jajčnjak e in rižot, in ako pride komu na um, pojde lahko po novi cesti zložno tja doli v Tivoli ali Zagarolo ali Palestrino na sprehod, tombolo igrat. Tritisoč skudov! Na vsakega pride — koliko pač pride na vsakega? Vsejedno koliko, to si že pozneje izračunajo, kurat jim to oskrbi, saj je učen.

Tritisoč skudov!

Nekdo je zaklical: „Zato naj imajo našo madonno? Našo madonno?“

Očitno je bilo, da je bil dotičnik blazen.

Deset, dvajset jih je takoj pričelo upiti nanj, ki je bil skrit v nekem kotu. Klicali so: „Tritisoč skudov za našo madonno. Tujci so poštenjaki! Za madonno nam dajo tritisoč skudov! Kolika čast za našo madonno!“

A prvi klicalec le še ni hotel utihniti; še vedno je protestoval proti prodaji, klicalec je: „Ako vzamemo teh tritisoč skudov, moramo jim dati svojo madonno, in ako je tudi nam in naši madonni v veliko čast, imamo potem pač veliko denarja, a nobene madonne več.“

Blazen je bil ta človek; povsem blazen!

Trideset, štirideset jih je pričelo kričati: „Tritisoč skudov za našo madonno? Za madonno v Zagaroli ne da nikdo niti tristo! In ona vender dela čudeže! — Ali je naša madonna že delala čudeže? Niti na misel ji še ni prišlo. — Pa smo ji vender darovali uhane in ovratnico! Pisano ruto in cvetlice! — Koliko posvečenih sveč smo ji prižgali, in niti tega ni storila, da bi kdo od nas zadel v loteriji terno! — Koliko godbe in koliko umetelnega ognja smo imeli. — In pa nova cesta. — Saj res, nova cesta! — In za vse to ni bilo niti jednega čudeža! — Nečemo več madonne, ljubši so nam tritisoči skudov!“

Vse je tulilo.

Ali oni človek le še ni obmolnil. Kakor blazen je govoril proti prodaji madonne: „Velika čast je za nas in madonno, in tritisoč skudov je ogromno denarja. Za madonno v Zagaroli ne bi nikdo dal tisoč skudov, a Zagarolci bi je tudi ne prodali niti za deset tisoč. Zagarolci so ničvredna sodrga, a svoje madonne vender ne prodajo. To storé le Ročani.“

Tu mu je nekdo pritrtil: „Prav ima.“ Mej množico je nastal nemir in vretje. Trije senatorji so stali in gledali četrtega. Temu je že davno pošla potrpežljivost. Zdaj je vzdignil roki in zaklical s kričečim glasom: „Saj sem vam že davno rekel, da ste

tepci! Jeli že kdo doživel kaj takega? Tritisoč skudov za madonno! Kaj pa mislite, da se naj vam plača zanjo? Tritisoč skudov! Kdo plača to za madonno pri sv. Avgustinu v Rimu ali za ono v Genazzanu ali celo za ono v Loretti? Za tritisoč skudov lahko pokupijo ti poštenjaki vse madonne, kar jih je v papeževi državi. Ali ti vrli možje hočejo kupiti pravi našo madonno. Za našo madonno in samo za njo hočejo nam dati tako nečloveško mnogo denarja. In vi, tepci, se ne oprimate tega z obema rokama? Kaj, vi hočete biti kristijani? Živine ste!“

Stvar je stala slabo za madonno. Brez usmiljenja bi jo bili izročili tujcem, ne da bi bilo častivrednemu gospodu treba, imeti še kak govor; ali oni opozicionalec si je vtepel v glavo, da iz svojega kota nasprotuje vsemu S. P. Q. R.

„Čujte, živine Ročanake“, tako je nagovoril svoje ljube someščane, „čujte, živine Ročanake, predno prodamo madonno tujcem, moramo vender čuti, kaj pravi ona k tej kupčiji. Ali hoče ostati v Rocci, pri takih živinah, kakor smo mi? Saj je vender madonna, kateri ne moremo ničesar veleovati, in ki lahko stori, kar hoče. — Mi seveda smo tepci, smo osli! — Prodati hočemo svojo madonno za tritisoč skudov! Pomislite vender! Saj ne vemo, kaj storé tujci z našo

blikanec in za njegovo volitev se je z vsem vplivom potezal Dupuy, kateremu je bila vrnitev Constansa, ki je bil tudi kandidat, jako neljuba.

Afera Picquart.

Antirevizionisti in anti-Dreyfusisti so že silno nestrpno čakali, da se izreče obsodba nad bivšim polkovnikom Picquartom, ki dolži Esterhazyja, da je izdajalec, ne pa Dreyfus. Toda kazenska kamora kasacijskega dvora je v kompetenčnem vprašanju odločila tako, da pride Picquart pred porotno, ne pa pred vojno sodišče. Sodili ga bodo civilisti, ne pa vojaki, kar monarhiste in klerikalce silno jezi in že groze porotnikom, da morajo obsoditi Picquarta. Revizionisti pa so zadovoljni.

Socijalisti in kmetski nemiri v Rumuniji.

Rumunska policija se je vsled kmetskih nemirov lotila najprej raznih socijalističnih klubov, katere je smatrala za agitacijska društva, ter je razpustila v Bukareštu centralni delavski klub in nekaj drugih klubov na deželi. Toda delavci so si ustanovili nove klube, katerih je danes še več kakor jih je bilo prej. Agrarni socijalisti so tudi v armadi, zlasti mnogo jih je mej miličnimi jezdeci Kalarašev. To dela vladi skrbi. Dne 25. februarja je bil v občini Pojana zopet velik vstanek, kateri je moralo zatirati vojaštvo.

Dopisi.

Iz Drage, 5. marca. Pred 2 letoma je prišlo županstvo občine Trava vsled ne previdnosti Slovencev in nesramne sleparije s pooblastili pri občinskih volitvah v nemške roke. Kot skrbni očetje nemškega (?) naroda izvolili so svojim voditeljem duhovitega učitelja, g. Othm. Herbsta, kateri je ob enem občinski tajnik, zastopnik „Südmarke“, pospešitelj „Schulvereina“ in Bog se vedi kaj še vse. Zaprisedel jim je in to nalogo še danes zvesto izpolnjuje, da hoče „Germaniji“ posvetiti vse svoje moči in jo braniti do zadnje kaplje krvi. Njegova pisarna se je spremenila že v pravcato Wolfovo kancelijo. Ureduje se vse v nemškem jeziku, na obz. zavitihi čitaš „Gemeindeamt in Obergrass — in nič drugega, celo nemški razglašajo se pošiljajo v Drago!

Dne 26. m. m. razkoračil se je pod lipo Travljanski občinski sluga in nekaj trolbil v nemškem jeziku, česar ni nihče razumel. Uboga lipo! Gotovo bi se pustila raje posekati, kakor pa poslušati vedni: „Kundmachung“.

Neki zavedni Starokotar se je vendar oglašil z mirno opazko: „Povej mi tako, da bom tudi kaj razumel, saj sem jaz tudi iz Travljanske občine“. Razkačeni sluga se spne kakor petelin in ves razkačen zavpije: „Kaj tebi mar!“ Temu zagrizencu so se pridružili ostali renegati, in se kakor ljuti levi poganjali za sveto nemščino. Le miroljubnim možem se je zahvaliti, da ni prišlo do zaušnic ali celo do krvavega boja. „Toraj nam nič mar“, tako so tožili Starokotarji in zagovarjali svoje pravice. Prito-

madonno! Iz tega nam lahko nastane še kaj lepega. In čujte! Tritisoč skudov so nam ponudili za našo madonno in nič več. O mi tepci, mi osli, mi živine! Kadar prodajamo na sejmu v Grottaferrata svinjske gnjati, tedaj nam pravijo Rimljani: Čujte, dati vam hočemo toliko in toliko bajocchov za funt. Ali daste Rimljanom funt za toliko, kakor Vam ponudijo? Niti na misel vam ne pride! Zakaj pa tega ne daste Rimljanom? Ker niste tepci! Zakaj niste tepci? Ker veste, da vas hočejo Rimljani goljufati, da vas imajo za bedake, da lahko dobite za funt gnjati dvakrat toliko, kakor obečajo. — Takrat pravite Rimljanom: Čujte, kaki bedaki bi morali biti, ako bi vam prodali funt za toliko in toliko bajocchov. Dajte nam toliko in toliko več, — ali pa sami vse pojemo! — Čujte, vi tepci! Tritisoč skudov nam ponujajo tuji za madonno! Mislite na gnjati, na Grottaferrata in na Rimljane! Ne bodite bedaki! Zahtevajte za madonno šest-tisoč skudov, recite jim: dajte nam šest-tisoč skudov, ali pa si pridržimo svojo madonno sami!

Nekateri so ponavljali za njim: „Šest-tisoč skudov ali pa si obdržimo svojo madonno sami!“

Vse ljudstvo je tulilo: „Šest-tisoč skudov! Dajte nam šest-tisoč skudov!“
(Dalje prih.)

žili se bomo na deželno vlado in povedali, da tudi mi plačujemo za občinskega slugo na Travi ter zahtevali, če ne samo slovenske, vsaj dvojezične razglase.

Prav tako! Skrajni čas je, da se Starokotarji sdravimo in odločno upro nasilni germanizaciji.

Gospodje deželni poslanci, deželnozbornsko zasedanje je pred pragom, tvarine za Drago in Travo je čez mero na razpolago — ali boste še vedno molčali?

Z Goriškega, 3. marca. („Soči“ ...)

Gosp. urednik, živ krst ne vrjame, da bi kranjska mati mogla roditi tako podlo dušo, katera bi zamogla v svoji nesramnosti roditi dopis v „Soči“ z dne 2. t. m. Rudečiča srama obliva vsakega učitelja ob misli, da bi kranjsko učiteljstvo zamoglo imeti v svoji sredi Efijalta, ki bi bil zmogel pisati dopis, katerega je mogla objaviti le — „Soča“ — stara klepetulja! Gospod urednik! Mi, ki poznamo umazane razmere, smo več kot prepričani, da ni došel dopis iz Kranjske, ampak, da se je spočel v grešni duši urednika „Soče“; ne, kranjsko učiteljstvo nima tacega Efijalta, pač pa ga je imelo naše goriško — v osebi bivšega — žal da — učitelja Gabrščka! Vedi, da pride dan plačila tudi za te!

Na vse poštene in nepoštene načine je hotel bivši učitelj zamašiti učiteljstvu usta, da ne bi moglo zahtevati pošteno zasluženega plačila. V imenu „Sloge“ je pisaril raznim listom, da ne bi sprejemali dopisov iz naših peres. Hvala Bogu, da se je našel še na Slovenskem pošteni list, ki je ostal nam naklonjen ter objavil zlobne naklepe. Naravno je torej, da se je učiteljstvo oklenilo vrliga „Slov. Naroda“ ter mu pošiljalo svoje dopise, katere je dan za dnevom priobčeval. Od začetka so se jednaki dopisi in članki pošiljali tudi in celo poprej našemu „Učit. Tovarišu“. Ko pa smo opazili, da je vrli naš list celo manj važne dopise o naših zadevah iz drugih listov, posebno iz „Slov. Naroda“, priobčeval, smo opustili prepisovanje, ampak smo s hvaležnim srcem se obrnili do velepoštovanega g. urednika, da naj blagovoli postopati tako, kakor je. No, zdaj pa je prišlo plačilo — od bivšega učitelja! Poznamo gospoda urednika vrliga „Učit. Tovariša“ ter vemo, da je pisava stare „Soče“ prenizka, da bi ga mogla zadeti; vemo, da je prepošten značaj, da bi se pustil zvoditi od jednega Gabrščka!

Ob istem času, ko je zadnje soboto zagledala stara grešnica luč sveta v slovensko-židovski tiskarni A. Gabrščka je zborovalo učiteljsko društvo za goriški okraj v Gorici na kmet. šoli. V istem času je sklepalo učiteljstvo soglasno izjave proti sramotni pisavi Gabrščkove „Soče“, proti nesramnim pismom iz Gabrščkove roke pod firmo „Sloge“; ravno v istem času pa so se sklepale soglasno srčne zahvale in priznanja v prvi vrsti napadanim listoma „Slov. Narod“ in „Učit. Tovarišu“. To je Gabršček slutil in zato je poslal v svet izbruh zadnje „Soče“. Največja nesreča, ki je zamogla zadeti kdaj goriško učiteljstvo, je bila in ostane pač ta, — da je prišel iz njegove srede — Gabršček. Da bi ga bila burja vzela prej, ko je postal učitelj!

Trpeče, zaničevano, preganjano učiteljstvo na Goriškem prosi tem potom oba lista, „Slov. Narod“ in „Učit. Tovarišu“, naj vstrajata na poti, po kateri vodita boj za naš obstanek. Ker nimamo ne časa in ne sredstev, da bi na oba lista istočasno pošiljali svoje dopise in zagovore, prosim lepo, da bi lista tudi v prihodnje složno in tako postopala, kakor doslej. Prosim lepo, da bi tudi ta dopis, kateri pišemo s srčno krvjo, prinesla oba. Učitelj.

Slavnostni dan cesarja Franca Jožefa mestne višje deklinške šole.

Mestna višja deklinška šola — ta za izobrazbo slovenskega ženstva prevažni zavod — je praznovala včeraj izredno slavnost. Cesar Franc Jožef I., ki je v polstoletni dobi svojega vladanja obračal vso pažnjo in skrb povzdigi in napredku avstrijskega šolstva, katero objema vse njegove narode s toplimi, blagodejnimi žarki prosvete, je najmilostiveje dovolil, da se sme ta šola odslej imenovati „Cesarja

Franca Jožefa mestna višja deklinška šola“.

Kakor rosa, ki dvigne do polnega krana rožni grm, tako naj dvigne do viška popolnosti in blagodejnega delovanja ta najvišja odlika mladi, a krepko se razvijajoči preimennitaj, za bodočnost slovenskega ženstva velepomembni zavod!

Ob 9. uri so imele gojenke mašo v križevniški cerkvi, kjer so pod izbornim vodstvom g. A. Razingerja prelepo pele.

Po maši so se vrstile v šolo, ki je bila znotraj lepo okrašena. Zlasti okusno je bila okičena dvorana, kjer se je vršila slavnost. Bil je tu umetno sestavljen gozd palm in cipres, ki je senčil z zelenimi listi podobo cesarjevo.

Zbrali so se k slavnosti: mestni župan Iv. Hribar s predsedstvenim tajnikom E. Lahom, deželni odbornik Fr. Povše, deželni šolski nadzornik J. Šuman, predsednik kuratorija, ravnatelj Senekovič, nadzornik prof. Levec, referent kuratorija, ravnatelj Šubic, člen kuratorija, prof. Gnjezda, ravnatelj dr. Požar z učiteljskim osebom in vse gojenke višje deklinške šole.

Gospod župan Hribar je v slovesnih besedah naznanil ravnatelju dr. Požarju, da je dobil od deželnega predsednika barona Heina odlok, ki prijavlja Najvišje dovoljenje, da se sme imenovati mestna višja deklinška šola odslej po Njega Veličanstvu „Cesarja Franca Jožefa mestna višja deklinška šola“. Izrazil je svoje veselje nad tem Najvišjim odlikovanjem ter želel, da bi ta dični zavod ob ti milosti krepko napredoval.

Potem je pozdravil ravnatelj prof. dr. Požar zbrano gospodo s srčnimi besedami ter je dejal v daljšem govoru nekako tako-le:

„Pred kratkim stoprav smo v tej dvorani slavili redko slavnost — petdesetletnico vladarstva Njega Veličanstva našega cesarja Franca Jožefa I. S tem godom smo praznovali tudi mi Slovenci petdesetletnico vsega svojega narodnega preporoda, petdesetletnico svojega vstajenja!

„Bodi svetloba!“ je zaklical navdušeni mladi vladar, in začelo se je daniti, začela je vzhajati zarja omike, da je v teku let zasijal beli dan tudi našemu šolstvu. A vendar tega ne moremo tajiti ob spominu na trudapolno in požrtvovalno življenje viteškega vladarja, kanila nam je marsikatera kaplja grenke žalosti v čašo našega veselja. Danes pa smo se zbrali zopet ob spominu na našega ljubljene vladarja, a zbrali se le v izraz neizkaljenega, samočistega veselja! Baš ob času Svoje najvišje vladarske petdesetletnice je pokazal ljubljani naš cesar, da mu je isto šolstvo, katero se je za njegove blagodejne vlade tako krepko razcveto, tudi še sedaj vedno pri srcu, zakaj Njegovo Veličanstvo je izkazalo gotovo tudi na priporočilo vis. c. kr. deželne vlade našemu zavodu — kolikor meni znano — prvemu in jedinemu višjemu ženskemu privatnemu učilišču izredno milost ter mu dovolilo nositi ime „Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja deklinška šola“.

S polnim prepričanjem trdim, da je ta dogodek za naš zavod najlepši, in da se ga po vsej pravici veselimo mi, in se ga z nami veselje odkritosrčno vsi naši prijatelji! Pomislite, prosim, slavna gospoda, mile nam gojenke! Skromen je bil dosedaj naš zavod, brez zunanega nakita, brez prostranih koridorov in drugih modernih lepot — toda danes, ko ga je obsijal žarek cesarjeve milosti, je dobil nakit, lepši nego ga imajo drugi bogatejši zavodi!

A kaj sledi iz tega, dragi mi kolegi in kolegije in mile mi gojenke? Prvič, da bodimo ponosni na to odliko in na zavod, ki je okrašen s takim visokim imenom.

A drugič? Vsaka odlika je ob jednem vendar-le tudi milost, in gotovo je najvišja milost, ako podeli vladar svoje ime skoro šole ustanovljeni slovenski višji deklinški šoli! In za tako milost, mile mi gojenke, velecenjeni kolegi in kolegije, se bodemo, ako sploh še bolj mogoče, še tem besneje oklenili milega vladarja in Njegove prejasne dinastije. Toda ali je treba Vas, blage hčerke poštenih slovenskih roditeljev, k temu še izpodbujati, ali ni Slovenstvo in Avstrijstvo jeden pojem, ali ni ljubezen do posvečene osebe vladarjeve najlepša, že prirojena krep post vsega našega naroda, in ali Vam ni vsem zapisana v sroce beseda: „Hrast se

omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane?!“ Da, tako je in tako bo ostalo!

In tem svojim čutilnem veselo hvaležnosti in patrijotičnega navdušenja, slavna gospoda, mile gojenke, dajmo izraz s tem, da zakličemo iz dna sroce Njega Apostolskega Veličanstva našemu milostivemu cesarju Francu Jožefu I. trilitratni živio!

Na to so navdušeno zapele gojenke cesaraku pesem, in s tem je bila ta lepa in patrijotična slavnost končana.

Zvečer se je zbrala gospoda, ki smo jo imenovali zgoraj, k skupni večerji v „Narodnem domu“. Razen imenovanecv so bili še prisotni gospodje: podžupan dr. Bleiweis vitez Trsteniški, vladni svetnik dr. Zupanc in ravnatelj Hubad.

Omizju je predsedoval ravnatelj dr. Požar. Dvignil je prvo čašo v iskrenih besedah v zdravico zaščitniku in pospeševalcu šolstva, cesarju Francu Jožefu. Navdušeno so se oglašili prisotni z živio-klici. V nadaljnjem govoru je omenil, da ima za ustanovitev višje deklinške šole največ zaslug dika vseh slovenskih županov, župan ljubljanski, g. Ivan Hribar, ki je napel vse svoje sile in ves svoj vpliv, da je šola v prvih treh letih svojega županovanja ustanovil, a jo bo v naslednjih treh letih spravil pod lastno streho. Navzoči so z gospodom govornikom vred srečno nazdravili gospodu županu.

Gospod župan se je spomnil v svojem odgovoru njega, ki je prav za prav ustanovitelj višje deklinške šole — velikega slovenskega rodoljuba in mecena, Josipa Gorupa. Ob štiridesetletnici cesarjevi je ustanovil ta dobrotnik slovenskega naroda več ustanov, a največ v dobrodelne svrhe namenjenega denarja je podaril za ustanovitev te šole, ki se je v kratki dobi svojega obstanka tako lepo razvila. Umestno bi bilo, je dejal dalje govornik — da se spomnimo v tem veselem trenutku tudi njega, ki bo ob naših pozdravih v tistem svojem domu potočil solzo veselja — Josipa Gorupa! Gospod dr. Požar naj mu odpošlje brzojavno pozdravilo. — Potem pravi, da je ob ustanovitvi višje deklinške šole storil kot župan samo svojo dolžnost, da je izvedel sklep občinskega sveta. A ta šola bi ne imela bodočnosti, da ni nje vodstvo v tako krepkih in večjih rokah. Zato napije g. ravnatelju dr. Požarju z željo, da bi še v bodočnosti posvečeval vse svoje krepke sile višji deklinški šoli.

Gospod dr. Požar je pozdravil predgovornika ter je opomnil, da je vrl podpornik višje deklinške šole deželni zbor in odbor, ter je nazdravil njega zastopniku, deželnemu in državnemu poslancu Franu Povšetju.

Gospod Povše se je zahvalil za napitnico. V daljšem govoru je omenjal pomen narodnega ženstva za napredek in bodočnost sleharnega naroda. Dejal je, da dež. poslanci obeh narodnih strank pripoznajo važnost in pomen višje deklinške šole, ki naj vzgoji vrle slovenske žene, zatorej ta zavod vsi poslanci z radostjo podpirajo in ga bodo podpirali tudi v bodoče. Dvigne čašo z vzklikom, da naj živi, cvete in raste višja deklinška šola!

Potem je napil dr. Požar vrlo delavnemu in požrtvovalnemu kuratoriju in njega ljubeznivemu načelniku, ravnatelju Senekoviču.

V imenu kuratorija se je zahvalil g. Senekovič ter je napil neutrudljivemu, iz gole ljubezni do zavoda delujočemu učiteljstvu višje deklinške šole, zlasti je povdarjal odlične zasluge nadzorovalne dame, gđne. Wessnerjeve, ki je desna roka ravnateljeva. Nadalje je nazdravil gospodom ravnatelju Šubicu in prof. Orožnu, ki sta izdelala statut ter tako dala podlagu življenju in delovanju višje deklinške šole.

Gosp. dr. Bleiweis vitez Trsteniški je dejal, da je bilo treba precej bojev, preden je potrdil deželni šolski svet statut. A šlo je! In tako napreduje zavod bolj in bolj. Treba bi samo, da ima šola kaj več praktične podlage, kakor je to drugod pri takih in enakih zavodih. To željo priporoča slavnemu kuratoriju v uvaževanje.

Končno je izrekel g. dr. Požar v imenu učiteljstva zahvalo za napitnico ter je obljubil, da bodo vsi, kar jih deluje v zavodu, kot doslej, takisto v bodoče delali z vsemi silami, da bodo iz mestne višje

dekliške šole kipelci vroci znanja zavednosti in ponosa med vse slovensko šolstvo.

In tako smo si želeli tudi mi, ko smo ostali del lepoga večera preživeli v prijatni družbi in v odkritih pogovorih!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. marca.

— **Osebnosti.** Gosp. župan Hribar kot predsednik o. kr. mestnega šolskega sveta obiskal je pretečeno soboto mestno nemško deško ljudsko šolo ter dve uri prisostvoval šolskemu pouku. Včeraj obiskal je g. župan dekliško šolo v Lichten-thurnovem zavodu, danes pa šolo pri Uršulinkah. — Častno svetinjo za štirideset-letno službovanje sta dobila Luka Orel v Trzinu in Martin Repovš v Zagorju.

— „Soča“ in urednik „Učiteljskega Tovarisa“. Res, čedalje lepše reči si dovo-ljuje „Soča“. Zdej je na skrajno podel način napadla zaslužnega urednika „Učiteljskega Tovarisa“, g. Dimnika, „Soča“ piše: „Gospod urednik Dimnik ni več tisti „korajzni petelinček“, kateri se je nekoč tako razko-račeval proti duhovščini in vladi. Mož je postal prav čudovito „krotak“. Od kod neki ta premena? Eh, to je pač lahko „pogrun-tati“. Kmalu bosta razpisani dve službi vadniških učiteljev v Ljubljani. Ali bi ne bilo lepo, da bi jedno dobil g. Dimnik? In če bi vrhu tega postal še kak „nadzornik“, tudi te časti bi se menda ne branil! Ume-jete zdaj, zakaj je postal g. Dimnik tako „krotak“, da je nima grajalne besede proti krivični nam vladi, da hvale celo nemški Personalstatus itd.“ — Take infamije ne morejo razžaliti g. Dimnika, in je popolnoma odveč, jih zavračati. Pribili smo jih samo zategadelj, da izve občinstvo, s ka-kim orožjem se bori „Soča“. Fej, sram Vas bodi, podli obrekovalci!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes, v torek se bo predstavljal zad-nji narodna igra iz dunajskega življenja „Trije pari črevljev“. — V petek dne 10. t. m. ima gdč. Radkiewicz v operi „Trubadur“ svoj častni večer. — Na kor-ist Prešernovemu spomeniku se priredi dne 20. t. m. predstava s primernim vspehom.

— „Pravnikov“ večer je sinoči pri-vabil zopet lepo število pravnikov. Živahno se je razpravljalo o vprašanji, če je do-pustno, da se v dražbenih pogojih določi, da se najvišji ponudek ne položi sodišču, ampak plača po meri razdelilnega sklepa v določenem roki neposredno posamičnim upnikom, ki dosežejo plačilo. Naglašalo se je, da je to dopustno, če tudi izvršilni za-kon določa le plačilo s sodno položbo. Oso-bito govorijo za to praktični oziri. Ker je izvedba razdelitve mnogo zadostnejša in prikladnejša kolikor dražitelju, toliko up-nikom. Priporočalo se je v obče, da naj zastopniki strank predlagajo v obče vedno take dražbene pogoje.

— **Klub slovenskih biciklistov „Ljub-ljana“** ima — kakor že naznanjeno — jutri, v sredo, dne 8. t. m., svoj letošnji redni občni zbor. Lokal: spodnji prostori „Na-rodnega doma“. Začetek točno ob 1/2 9. uri zvečer. Vzpored je gg. členom že znan. Pri-čakujemo — zlasti z ozirom na važne točke dnevnega reda — da bode udeležba vsaj tako velika, da bomo sklepni. Gg. člani naj se glede kandidatov za odborska mesta popred mej saboj nekoliko pomenijo, da se glasovi ne bodo po nepotrebnem cepili, in da se zborovanje predlogov ne zavleče.

— **Z Vrhniko** prijeli smo včeraj — že prepozno za sinočno številko — brzo-javno obvestilo, da je bil deželni poslanec gosp. Gabrijel Jelovšek zopet soglasno iz-vojen vrhniškimi županom.

— **Tržiška lokalna železnica.** Zelez-niško ministerstvo je odredilo, da se se-stavi posebna komisija, analogna komisi-jam za pregled projektovanih železniških prog, da prouči vprašanje o lokalni progi iz Tržiča do drž. železnice. Komisija se snide 21. t. m.

— **Veselica dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem,** katera se je vr-šila minolo nedeljo, se je vseskozi izborna obnesla. Slovanski komadi sl. pevakega društva „Slavec“ in sl. tamburašev vzbudili so občno zadovoljnost in živahno plokanje. Ravno tako tudi kupletji gosp. Planince. Da pa ni bil uspeh še popolnejši, krivo je neoziranje na prirejevanje veselja

prijateljskih društev. Vendar se je pa čula po končani veselici glasna zahvala in obča želja, naj vrli učenci črne umetnosti kmalu zopet prirede jednako zabavo.

— **Akad. teh. društvo „Triglav“** v Gradcu priredi s prijaznim sodelovanjem sl. tamburaškega zbora bratakega društva „Hrvatske“ društveni večer na čast vele-zaslužnemu narodnjaku gospodu Fran Hra-šovcu, okrajnemu sodniku v pokoju, v soboto, dne 11. sušca, z nastopnim vzpo-redom: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Iv. pl. Zajc — M. Alenjak: „Hrvaticam“, tamb. zbor. 3. Slavnostni govor, govori t. pred-sednik; g. dr. Fran Žiček izroči slavljenču adresu izvenakad. podružnice družbe sv. Cirila in Metoda z nagovorom. 4. P. H. Sattner: „Za dom med bojni grom“, moški zbor. 5. V. G. Brož: „Posavka šuma“, tamb. zbor. 6. Ferdo Juvanec: „Pastir“, moški zbor z bariton- in tenorsamospevom (gg. med. Jos. Strašek in Ferd. Kunej. 7. Gou-nod-Miletič: „Faust“, tamb. zbor. 8. Dr. Benjamin Ipavic: „Ilirija oživljena“, moški zbor. Lokal: Hotel zur „Stadt Triest“, Ja-komiski trg št. 12. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Porotne obravnave.** Pri tukajšnjem porotnem sodišču vršila se je včeraj obr-avnava proti 24letnemu posestniku sinu Janezu Gradu iz Vidma pri Dolu zaradi hudodelstva uboja. Dne 14. novembra lan-skega leta praznovala se je ženitev Janeza Grada z Marijo Majdič na nevestinem domu. Mej veselico prišel je zvečer večkrat v hišo France Vodnik, posestnika sin iz Vidma, ki je bil pijan in je goste nadlegoval. Od-pravili so ga večkrat iz sobe, a vračal se je vedno zopet nazaj. Ker je bil siten in nesnažen in ker je začel z rokami grabiti po jedilih, ga je ženin Janez Grad prijel za roko, ga vlekel izza mize ter ga slednjič pahnil na prosto. Dva dni pozneje je France Vodnik umrl. Umrl je po zvedeniškem iz-reku vsled otrpnenja možgan. Zatoženec priznava sicer, da je Vodnika pahnil iz veže, a pri tem ni imel sovražnega namena, marveč je hotel le goste obvarovati Vodni-kovega nadlegovanja. Porotniki so krivdo soglasno zanikali, vsled česar je bil Grad od obtožbe oproščen.

— **Oddaja bikov.** Deželni odbor kranj-ski oddajal bo meseca aprila t. l. bike ple-menjake Pincgavske pasme, proti povračilu polovice nakupnih stroškov, in sicer v prvi vrsti občinam, v drugi vrsti pa tudi zaseb-nim živinorejcem. Prošnje za bike poslati so do 28. marca t. l. deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani; vsaki prošnji pa se mora priložiti znesek 10 gl., kateri za-pade, če prosilec noče prevzeti odkazanega mu bika.

— **Posojilnica za sodni okraj veliko-laški in okolico** ima svoj občni zbor dne 21. marca.

— **Razpisane službe.** Mesto davčnega nadzornika v okrožju ljubljanskega finanč-nega ravnateljstva v Ljubljani v IX. čin. razredu. Prošnje za dokazili sposobnosti in znanja obeh deželnih jezikov nemudoma. — Na trorzrednici v Dragatušu mesto učiteljice s postavno plačo in prostim stanovanjem definitivno ali provizorično. Proš-nje pri okr. šolskem svetu v Črnomlju do 20. marca. — Mesto kancelista pri okr. sodišču na Kranjskem. Prošnje do 26. t. m. pri predsedstvu okr. sodišča v Celju. — Mesto kancelista pri okr. sodišču v Škofji Loki s plačo XI. čin. razreda. Prošnje za to ali za jednako mesto drugod do 28. t. m. pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani. Na jednorazrednici v Ljubnem mesto učitelja-voditelja s prostim stanovanjem. Proš-nje pri okr. šolskem svetu v Radovljici do 28. marca. — Mesto paznika pri deželnem sodišču v Celovcu. Prošnje pri predsedstvu istotam do 28. marca t. l.

* **Ubegel krščansko-socijalni defrav-dant.** Župan v Wolkersdorfu in vodja on-dotne krščansko-socijalne stranke, dr. Hödl je pobegnil. Poneveril je nad 3000 gl. ob-činskega in blizu 100.000 gl. privatnega denarja. V občinski blagajni je zapustil samo 75 kr. Kako si je znal mož dobiti kredita, kaže ta-le slučaj. Hödl se je zava-roval pri „Greshamu“ za 80.000 gl. Do-tično polico je zastavil pri posojilnici v Obersdorfu in si nanjo izposodil 47.000 gl. Čim je imel denar, nehaj je plačevati za-varovalno premijo. Polica je postala neve-ljavna, in posojilnica je oškodovana za 47.000 gl. Ker ima posojilnica le 32.000 gl. rezervnega fonda, so njeni člani hudo zadeli.

* **Radi treh krompirjev pred sodi-ščem.** Na Dunaju se je moral nedavno agent brez službe, Ernst Bauer, pred so-diščem zagovarjati, ker je baje pred neko prodajalno ukradl kos krnha. 60letni starček je izjavil, da ni vzel kruha, marveč tri krompirje, ter da ga je k tej tatvini gnala silna lakota. Tožitelj je to potrdil, a ni mogel na sodnikovo vprašanje določiti, ko-like vrednosti so ukradeni trije krompirji, češ, da jih ni še nikdar kupoval. Nato je sodnik sam konstatoval, da so trije krom-pirji vredni 1 kr. ter oprostil zatoženca, ker je krompirje izmaknil vsled lakote in ker so tako malo vredni, da se ne izplača radi tega tožariti se.

* **30 let v gozdu.** V Peigartenu na Ogerskem je umrl nedavno 80letni Anton Widhalm, kateri je živel nad 30 let v gozdu. Samo v najhujši zimi je hodil h kmetom v obližji, ker bi bil sicer zmrznil, ter je pri njih prebil najmrzlejšje dneve.

* **Kakšne rokavice treba imeti za pogrebe?** S tem toaletnim vprašanjem se bavijo sedaj pariški elegantni krogi. Pri pogrebu pokojnega predsednika Faureja je imel Loubet, novi predsednik republike, bele rokavice, Deschanel, predsednik parlamenta, črne rokavice, Franck Cha-vea u, podpredsednik senata, pa crne roka-vice, Večina odločnih krogov je za to, da se nosijo bele rokavice, kajti črne ro-kavice smejo nositi le žalujoči člani rod-bine, ne pa le znanci ali celo oficijalne osebe.

* **Razstava razglednic.** V Nici je od 1. februarja do 1. maja krasna in veli-kanska razstava poštinskih razglednic. Na njih izpoznaš v kratkem času vso Fran-cosko, Nemško, Španijo, Švico, Italijo itd. Rezstavljenih je nad 130.000 najraznovrst-nejših razglednic.

Telefonična in brzojavna poročila.

Skupen ministerski svet.

Dunaj 7. marca. Pod predsedstvom grofa Goluchowskega bila je danes v ministerstvu zunanjih del seja skupnega ministerskega sveta. Razen Goluchowskega so se je udeležili tudi Krieghammer, Kallay, Spaun, Thun, Kaizl, Szell in Lukacs. Posvetovanja so se nanašala na skupni budget in na prihodnje zasedanje delegacij.

Deželni zbori.

Dunaj 7. marca. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja z včerajšnjega dne datiran cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori češki, šlezjski, šta-jerski, ko roški, kranjski in pred-arlski na dan 14. marca. Bržčas izide že jutri drug patent, s katerim se sklicujeta tudi istrski in goriški, katera sta, ka-kor se zatrjuje, le slučajno izostala iz danes objavljenega patenta.

Deželni zbor nižjeavstrijski.

Dunaj 7. marca. Schneider je danes predlagal, naj izreče dež. zbor, če njegov predlog glede izključenja poročevalca „N. Fr. Presse“ res involvira premembo dež. reda, kakor je izjavil dež. maršal baron Gudenus, ali ne. Čuje se, da dež. maršal tudi tega predloga ne prepusti.

Umor in samomor.

Dunaj 7. marca. 17letni brivski po-mochnik Klemens je v neki tukajšnji ka-varni ustrelil 25letno dekle Krejči in potem samega sebe. Uzrok umoru in samomoru je, ker se Klemens in Krejčijevka nista mogla vzeti.

Češki deželni zbor.

Praha 7. marca. Listi, govoreč o sklicevanju deželnega zbora, pravijo, da vlada sicer želi, naj bi ne prišlo do poli-tičnih debat, da pa se jim vzlic temu ne bo ogniti.

Uniforme v gledališču.

Dunaj 7. marca. Ravnateljstva tu-kajšnjih gledališč so dobila naznanilo, da je strogo prepovedano pri predstavah rabiti avstrijske vojaške uniforme.

Budimpešta 7. marca. Šansonetka Davitt je bila na ovadbo kornega zapoved-nika, princa Lobkovic, poklicana na poli-cijo in obojena na globo 25 gl., ker je v igri „Lepi Rigo“ nastopila z jubilejsko sve-tinjo.

Banffy svojim volilcem.

Budimpešta 7. marca. Banffy je svojim volilcem, ki so ga naprosili, naj ne odloži mandata, odgovoril, da ni mislil na to, da pa je mandat izgubil, ker je postal

člen magnetske zbornice. Banffy pravi v dotičnem pismu, da si je popolnoma svest, da je, če prav je prostovoljno odstopil, ven-der njegov odstop političen poraz in zmaga z nedopustnimi sredstvi boreče se manjšine nad principom parlamentarizma. Banffy obeta tudi, da v primernejšem času razkrije vse, na svoj odstop se nanaša-joče spletke.

Eksplozija v La Gouranu.

Pariz 7. marca. Pri eksploziji skladišča za smodnik v La Gouranu je bilo ubitih 54 oseb, 130 oseb pa ranjenih. Do-slej je za podporo prizadetim zbranih 25.000 frankov. Čuje se, da je eksplo-zija delo zlobne roke.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica v Brežicah** je imela v

četrtem upravnem letu 1898. denarnega pro-meta 172.314 gl. 61 kr.; zadružnikov šteje 749, kateri so vplačali deležev 4315 gl.; hranilnih vlog je vložnih 40.677 gl. 64 kr.; stanje hranilnih vlog s kapit. obresti kon-cem leta 79.014 gl. 10 kr.; novih posojil se je izplačalo 30.232 gold.; posojil se je vrnilo 24.338 gold. 47 kr.; stanje posojil 1898. leta 73.685 gl. 65 kr.; stanje sploš-nega rezervnega fonda 2386 gold. 68 kr.; čisti dobiček 1930 gl. 70 kr.; gotovine v blagajni koncem leta 6925 gl. 17 kr.; hra-nilne vloge se obrestujejo po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka; posojila se dajo proti 6% samo zadružnikom; uradni dan vsak četrtek od 9. do 12. ure predpoludne; pisarna v lastni hiši „Narodni dom“ (Hotel Klembas). Občni zbor se je vršil dne 5. sušca in so izvoljeni v načelstvo: Gg. Andrej Levak, veleposestnik v Brežicah, načelnik; Miha Balon, meščan v Brežicah, namestnik; Jožef Mešiček, mestni župnik v Brežicah; Ivan Munda, c. kr. ži-vinozdravnik, v Brežicah; Anton Umek, tr-govec v Brežicah; Ignacij Polanšek, mestjan v Brežicah in dr. Mate Schmirmauel, zdrav-nik v Reichenburgu. Za računsko pregledo-valce so izvoljeni gg. Jožef Horvat, umir. župnik v Brežicah; Franc Varlec, trgovec v Brežicah in Fr. Gerec, trgovec v Pišecah.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Prebledel je. Kako neki je moglo to prijazno dekletce tako zlobno biti!

„Vi ste trdosrčni, gospica Štefanija,“ je rekel, se nalašč govora poslušuje, katerega je opetovano od njega trpela, „še vedno sem isti, kateremu ste bili do sedaj tako prijazni. Ako pa vidim, da imate take predsodke, hočem se rajši odpovedati ter grem!“ In v resnici se je pripravil oditi.

Že se je kesala svojih besed in kakor se je trudila, se premagati, vendar ji ni bilo mogoče se ubraniti solz. Nikdar poprej se ni toliko in tako lahko jokala, ko te dneve.

„Ne,“ ihtela je, „ostanite tu — govo-rite — recite, kar hočete!“

„Skusil bom,“ začel je zdaj mirno in resno, „Vam dokazati, da je lahko tudi pro-dajalec Vaše naklonjenosti vreden človek. To seveda ni lahka naloga, kajti v Vaših krogih, gospica Štefanija, vlada predsodek, hujši, kakor pri aristokratih! In zaradi tega vem, kako ste se sramovali, ko ste obče-vali s prodajalcem!“

Štefanija je gledala v tla! Zakaj ven-dar si je pustila kaj takega očitati? Bilo je skoraj, kakor da bi bil on prišel njo okregat! A molčala je.

On je pa mirno nadaljeval: „Jaz sem, kakor Vi, iz takozvane dobre rodovine. Moj oče sicer ni bil višji uradnik, a bil je pre-možen trgovec. Morda niso bili krogi, v katerih je ulogo igral, tako izključljivi, ko Vaši, a verovati mi smete, da so ga sma-trali za v boljše kroge spadajočega. Mene so nameravali dati študirati in vzgojili so me dobro. Moja rodovina je bila zelo muzi-kalična, — ravno tako kakor Vaša — tudi druge znanosti in umetnosti so se gojile, kakor ni to nič nenavadnega v dobrih, mirnih, premožnih hišah. V trgovini mojega očeta bil je nastavljen mladenič, kateri si je s svojo izvanredno sposobnostjo kmalu pridobil prvo mesto. Moj oče mu je brez-pogojno zaupal; kdor je bil tako nenavadno nadarjen, mislil je, da ga sme imeti tudi za poštenega. Žalibog se je varal. Kajti necega dne bil je moj ubogi oče uničen vsled nesramnih prevar, katere je oni človek izvršil.“

(Dalje prih.)

Poslano.*

Podpisana si štejeta v dolžnost, da stavita javno svarilo proti vsem onim, ki se držejo, bodisi v gnetnem ali v kakem drugem osiru sploh — škodovati ugledu in veljavi gostilne „pri Katrineku“ v Lescah. —

Obračata se tudi z javnim vprašanjem na tukajšnjega gosp. načelnika železniške postaje, kaj je sploh vzrok, da je zaukazal dve ma želez. uradnikoma, da imata gostilno „pri Katrineku“ zapustiti — zoper kogo, glede dobrega imena se ni nikdo cenj. gostov zini žal besede — zaradi tega sploh nima nihče nikakega vzroka! —

Spada li to delovanje v delokrog gosp. načelnika, ali je bil morebiti k temu od slav. c. kr. želez. direkcije v Beljaku poverjen!? Ker je podpisancema na tem ležeča, da rešita čast gostilne, pozivljata g. načelnika in druge obrekovalce in zlobne jezike, da javno odgovoré, zakaj delujejo zoper ugled gostilne?

Proti nadaljnjemu škodoželjnemu obrekoivanju pa izjavljata podpisanca, ostro svareč vse, da sta primorana obrniti se zoper vse one, ki bodo na kakoršenkoli način skušali škodovati ugledu gostilne, do merodajnih krogov, da se za preči nadaljno zlobno obrekoivanje! —

Lesce, dne 4. marca 1899.

Otto Homan Dragica Wessner
gostilničar in posestnik. gostilničarica.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (438)

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

(19—10) Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gosp. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri jedilni boli, krepči telo, lajša in vzbujta slast do jedij. Dr. J. Foinegovič, obč. zdravnik.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m. Srednji zrčni tlak 739.9 mm.

Marec	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vetrovi	Nebo	Pakalica v 24 urah
6.	9. zvečer	741.5	-4.2	sl. vzhod	jasno	0.0
7.	7. zjutraj	742.5	-10.2	sr. jzhod	jasno	0.0
	2. popolj.	740.4	1.5	sl. jzhod	jasno	0.0

Srednja včerašnja temperatura -2.7°, normale: 2.1°.

Dunajska borza

dne 7. marca 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	„	95	„
Avstrijska zlata renta.	120	„	10	„
Avstrijska kronska renta 4%.	101	„	45	„
Ogorska zlata renta 4%.	119	„	80	„
Ogorska kronska renta 4%.	97	„	85	„
Avstro-ogorske bančne delnice.	921	„	„	„
Kreditne delnice.	367	„	75	„
London vista.	120	„	47 1/2	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	„	97 1/2	„
20 mark.	11	„	78	„
20 frankov.	9	„	55 1/2	„
Italijanski bankovci.	44	„	05	„
C. kr. cekini.	5	„	66	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠERŠEK, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 3 in 5 gld.

„ATLAS“

(392—3)

Barbara in Franc Ferlinez namsejata vsem sorodnikom, prijateljem in snanem žalostno vest, da je njih iskreno ljubljeni soprog, osiroma tast, brat, svak, očem in stric, gospod

Ivan Ferlinec

zasebnik,

danes popoldne ob 3. uri, po dolgej in mučnej bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 68 letu svoje starosti, bil poklican v boljše življenje.

Pogreb bo dne 8. t. m. ob 4. uri popoldne na pokopališče na Zale, kjer bodo zemeljski ostanki pokojnega položeni v rodbinsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.

Kamnik, dne 6. marca 1899. (441)

Ces. kr. avstrijsko državno železnico.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curh. Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseaa, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregenca, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 8 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Izginuli

so revmatizem, protin, nervoznost, manjkaje spanja in teka, hripa, nevralgija, bledica, ohromelost, bolesti hrbtnica, krč, vtrpanje srca, tok krvi v glavo, astma, mrsice roke in noge, močenje postelje, kožne bolezni, slabodiseča sapa, kolika, sobohol, ženske bolezni itd. ako se nosi Feithov pristni patent. elektro-galv. volta-križ a gld. 120. Zahtevajte prospekte z zahvalnimi pismi od

M. FEITH-a, Dunaj, II. Taborstrasse 11/B.

(436—1)

stenografa

sprejemem takoj. Plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema direktno neter Hudevernik v Kostanjevici. (387—5)

Trgovski pomočnik

izučen manufakturist z dobrimi spričevali, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti kam v mesto.

Ime pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda.“ (410—2)

Hotel „Pri Maliču“

Kinematograf „EXCELSIOR“

Vsak dan predstave od 4. do 8. ure zvečer. Senzacionelna (434—1)

borba z biki

ki je v Parizu, Berlinu, Budapešti, Trstu, Gradcu itd. imela največji uspeh.

Vstopnina 30 kr., otroci in vojaki 20 kr.

Hotel „Pri Maliču“

Nezaslišano! Čudovito! 240 komadov za samo gld. 1.95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in goldin verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarjem, 1 krasna kravatna igla s simili brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, najzadnja novost, ki se more porabiti tudi kot damska verižica, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavrtniških in naprsnih gumbov s patent. zapono, 1 par jako elegantnih damskih uhanov z simili briljanti, 1 krasno toaletno zrcalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni. Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratek čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo in vsak riziko popolnoma izključen, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštnem povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder Krakau L/M.

Poštno predalo šte. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (435—1)

Prodajalka

za mešano trgovino na deteli se išče. Ponudbe sprejema upravnistvo „Slov. Naroda“ pod imenom „trgovec“. (440—1)

Pridnega in poštenega dečka (437)

ki ima veselje do trgovine, 13—14 let stara, vzprejme Makse Prezelj, trgovec z mešanim blagom v Loži pri Rakeku.

Vsprejemem takoj ali v treh mesecih odvetniškega koncipijenta

tudi začetnika, pod ugodnimi pogoji. Plača po dogovoru.

Dr. Dragotin Treo (428—2) odvetnik v Postojni.

Odida se v Krojaških ulicah št. 1 s 1. majem t. l. v III. nadstropju ležeče

stanovanje

obstoječe iz 3 sob in z vsemi pritklinami — z razgledom na Glavni trg — pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila dajó se ondi v gostilni „Pri luni“. (407—3)

Iz neke konkurzne mase

se prodajo (390—3)

tirjatve do dolžnikov na Kranjskem in Primorskem per Cassa 4000 gld. a. v.

Pojasnila daje upravitelj konkurzne mase dr. Emil Machatsch

dvorni in sodni odvetnik Dunaj, VII., Neubaugasse 45.

Deteljno seme travina semena

predenice prosto, izkušena

ter najboljša dunajska in erfurtska

vrtna semena

prodajata (21—54)

Kavčió & Lilleg pri „Zlatoregu“.

„ATLAS“

(393—3)

Avtomatični lovileci za množine.

Za podgane gld. 2.—, za miši gld. 120. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljši vspehi. Pošilja se proti povzetju. (302-4) M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno debla, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek. Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinde od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna. Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozáve pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (10—5)

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOL-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 80 kr. Dobiiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Henn, Dunaj, X.

VZORNA PIVNICA

I. hrvatskega delniškega društva za proizvodnjo šampanjca in promet domačih vin v Zagrebu. (430—1)

Društvo stoji pod kontrolo vis. hrv. slav. dalm. deželne vlade.

ŠAMPANJEC CARTE BLANCHE FINA IZKLJUČNO HRVATSKA VINA. METROPOLE EXTRA DRY.

Vina in šampanjec iz „vzorne pivnice“ v Zagrebu dobivajo se v Ljubljani in po Kranjski v vseh večjih trgovinah, gostilnah in kavarnah.